

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 15.

RENDÉSZET ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez (az értékelő tanárok részére)

A javítótanár csak az útmutatóban megfogalmazott válaszelemeket fogadhatja el.

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok javítása, értékelése

A feladatok értékelése a következő szempontok alapján történik

Rossz vagy hiányzó válasz esetén 0 pontot kell adni.

Azoknál a feladatoknál, amelyeknél több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani, az összes elem megjelölése esetén a válaszra 0 pontot kell adni. Ha egy feladat meghatározza a válaszelem(ek) számát, és a vizsgázó ennél többet jelöl meg, akkor az elért pontszámot csökkenteni kell a többletválaszok számával. A feladatokra 0-nál kevesebb pont nem adható.

Azoknál a feladatoknál, amelyeknél meghatározott számú válaszelemet kell felsorolni, és a vizsgázó ennél többet ír, akkor a válaszokat a beírás sorrendjében kell értékelni. A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható. Hibás vagy hiányzó válaszelemek miatt pont nem vonható le.

A kiváló megoldások esetében sem lehet a megjelölt maximális pontnál többet adni.

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. Olvassa el a kérdéseket, és húzza alá a helyes válaszokat! 4x1 pont

A felsoroltak közül melyek a rendőrség szakszolgálatai?

- a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési
- **az ellenőrzési**
- **a hivatali**
- közlekedésrendészeti
- **a gazdasági**
- a rendőri csapatparancsnok
- a személy- és objektumvédelmi
- **a humánigazgatási**
- a kommunikációs

2. Olvassa el a kérdéseket, és húzza alá a helyes válaszokat! 4x1 pont

A felsoroltak közül melyek nem a belügyminiszter irányítása alatt álló állami szervek?

Alkotmányvédelmi Hivatal
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Magyar Honvédség
Országos Mentőszolgálat
Országgyűlési Őrség
Terrorelhárítási Központ
Információs Hivatal

3. Válassza ki és húzza alá a helyes válaszokat! 4x1 pont

A hatályos 2005. évi CXXXIII. törvény alkalmazásában melyek minősülnek személy- és vagyonvédelmi tevékenységnek?

- közterület-felügyelői munka
- mezőőri szolgálat
- **ingatlan védelme**
- **ingóság védelme**
- polgárőri tevékenység
- **szállítmány kísérése**
- **pénz- és értékszállítás**
- halőri tevékenység
- az erdőőri szolgálat

4. Egészítse ki a testi sértésre vonatkozó alábbi meghatározást! 4x1 pont

Aki más testi épségét vagy **egészségét** sérti, testi sértést követ el. Ha a testi sértéssel okozott **sérülés** vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt büntetendő. Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon **túl** gyógyul, az elkövető **súlyos** testi sértés büntette miatt büntetendő.

5. Írjon X-et a táblázat megfelelő oszlopába aszerint, hogy igaz vagy hamis a megadott állítás! 5x1 pont

Állítások	Igaz	Hamis
Szándékosan követi el a bűncselekményt az, aki magatartásának következményét kívánja, vagy a következménybe belenyugszik.	X	
Felbújtó, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.		X
A kóros elmeállapot büntethetőséget megszüntető ok.		X
A tevékeny megbánás büntethetőségi akadály.	X	
A bűncselekmény súlyának megfelelően büntett vagy vétség.	X	

6. Párosítsa össze a jogszabályok számát, és azok megnevezését! Írja be a táblázatba az adott jogszabály betűjelét! 5x1 pont

Törvény neve	betűjel
a rendőrségről	d.
a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról	e.
a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról	a.
a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról	c.
a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól	b.

- a. 2015. évi XLII. törvény
- b. 2005. évi CXXXIII. törvény
- c. 2013. évi CCXL. törvény
- d. 1994. évi XXXIV. törvény
- e. 2011. évi CXXVIII. törvény

7. Egészítse ki az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állományát bemutató a felsorolást! 3x1 pont

A rendőrséget az **általános** rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, a belső bűnmegelőzési és **bűnfelderítési** feladatokat ellátó szerv, valamint a **terrorizmust** elhárító szerv alkotja.

8. Válassza ki és húzza alá a helyes válaszokat!

3x1 pont

Mely állítások az igazak, ha személy- és vagyonörként tevékenykedik, és a kijáratnál az üzem dolgozója nem tesz eleget a csomagátvizsgálásra vonatkozó felhívásának?

- a) Az őr feltételezi, hogy az üzem dolgozója bűncselekményből vagy szabálysértésből származó dolgot tart magánál (lopott), de nem akar emiatt konfliktust indukálni.
- b) Szakmai meggyőződése diktálja számára, hogy kiléptetésnél vizsgálja át a csomagot.
- c) **A jogszabály előírja számára, hogy kiléptetésnél átvizsgálhatja a csomagot, ha ezt a belépésnél közzéteszi, vagy más módon igazolhatóan tudomására hozta.**
- d) **Az őr megalapozottan feltételezi, hogy az üzem dolgozója bűncselekményből, szabálysértésből származó dolgot tart magánál (lopott), ezért rendőrt hív.**
- e) **Az őr megalapozottan feltételezi, hogy az üzem dolgozója bűncselekményből, szabálysértésből származó dolgot tart magánál (lopott), ezért nem engedi kilépni, és értesíti a dolgozó munkáltatóját.**
- f) Az őr a rendőr kéréséig fogva tartja a személyt

9. Egészítse ki a jogos védelem törvényi tényállásának főbb rendelkezéseit a Büntető törvénykönyv rendelkezései alapján!

4x1 pont

„Nem büntetendő az a cselekmény, amely **a saját**, illetve **más vagy mások** személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket **közvetlenül** fenyegető **jogtalan támadás** elhárításához szükséges.”

10. Írja be a kipontozott helyre a megfelelő relációs jelet (\neq) aszerint, hogy egymáshoz képest milyen súlyosságú jogsértő cselekmény!

3x1 pont

[büntett] > [szabálysértés] < [vétség] < [büntett]

11. Sorolja fel a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedéseket!

4x1 pont

- biztonsági intézkedés
- elővezetés
- elfogás
- előállítás

12. Egészítse ki az alábbi megállapítást!

4x1 pont

A jogszabály érvényes, ha a meghatározott **alaki** és tartalmi követelményeknek megfelel. Általános összefüggés a **hatályosság** és az érvényesség között: Minden hatályos jogszabály **érvényes**, de nem minden érvényes jogszabály **hatályos**.

13. Aláhúzással jelölje meg az alábbi felsorolásból azokat, amelyek a magyar állampolgárok alapvető jogai közé tartoznak! 3x1 pont

- a) **jogorvoslati**
- b) honvédelmi
- c) jogszabályok betartása
- d) **tulajdonhoz**
- e) **emberi méltósághoz**
- f) rászoruló szülő ellátása

14. A meghatározások mellé írja oda a hozzájuk illő megnevezéseket! 4x1 pont

Meghatározás	Megnevezés
Az állam legfelsőbb szintű végrehajtó és államigazgatási szerve, a miniszterek testülete.	Kormány
Magyarország népképviselői szerve, a népszuverenitás közvetett megvalósítója, a törvényhozó hatalmat megtestesítő legfőbb államhatalmi és népképviselői szerv.	Országgyűlés
Alapvető rendelkezéseket tartalmaz az állami, társadalmi rendre, a hatalomgyakorlás és a döntéshozatali rendszer szervezétére...	Alaptörvény
Az azonos pártok által a parlamenti tevékenységük összehangolására és a pártjuk politikai érdekérvényesítésre létrehozott csoport.	Frakció

15. Húzza alá a felsorolásban a főtiszti rendfokozatokat! 3x1 pont

- a) százados
- b) **alezredes**
- c) törzszászlós
- d) **őrnagy**
- e) főtörzsőrmester
- f) **ezredes**

16. Húzza alá, hogy a felsorolásban melyek a személy- és vagyonőr támadáselhárító eszközei! 3x1 pont

- a) **vegyszer (gázspray)**
- b) **gumibot**
- c) bilincs
- d) **lőfegyver**
- e) testi kényszer
- f) baseballütő

II. A SZÖVEGES, KIFEJTŐ FELADATOK

17. Rendőri intézkedések és alkalmazásuk alapvető szabályai

15x1 pont

Mutassa be a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott követelményeket, azok jogszabályi háttérét!

Ismereteit rendszerezve igyekezzen átfogó képet adni a megadott témáról!

A rendőri intézkedés célja, jogi alapjai

Intézkedési alapelvek, követelmények és jelentőségük a rendőri intézkedésekben

Kettőt közülük magyarázzon meg 1–4 mondatban!

*A rendőri intézkedések végrehajtásának egyik alapvető célja az **emberi jogok tisztelete, oltalmazása és védelme**, ugyanakkor a rendőr e **jogokat korlátozza, illetve sérti**. Ilyenkor a **többség (társadalom) védelmében jár el a rendőr**.*

*Az egyes követelményeket az **Alaptörvény**, a vonatkozó normák, illetve az **1994. évi XXXIV. rendőrségi tv.**, valamint a **30/2011. (IX. 22.) BM rendelet**tel kiadott Rendőrség Szolgálati Szabályzata előírásai határolják körül.*

*Alapelvek: **szükségesség, jogszerűség, szakszerűség, arányosság, objektivitás, eredményesség, biztonságosság.***

*A **jogszerű** feladat-végrehajtás, intézkedés alatt azt értjük, hogy a rendőr/személy- és vagyonőr a mindenkor hatályos jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök (normatív határozatok, utasítások) maradéktalan megtartásával, az írásban rögzített tevékenység ellátása érdekében, az ott megjelölt kereteket nem meghaladóan látja el feladatait.*

*Az **intézkedések alkalmazása sohasem lehet öncélú**, azok csak a megbízó érdekkörében eljárva, szerződésben vállalt kötelezettségek végrehajtása érdekében és csak a szükséges ideig alkalmazhatóak.*

*Az **arányosság** – a szükségesség elvével együttesen – egyensúlyt biztosít a végrehajtott intézkedés típusa, az annak során alkalmazott eszköz és az intézkedéssel elérni kívánt cél között. Azt fejezi ki, hogy az alkalmazott intézkedés **nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával**.*

*Az intézkedés által elérni kívánt cél általában több módon érhető el, ennek megfelelően a személy- és vagyonvédelmi feladatokat ellátó személy számára biztosítani kell a mérlegelés lehetőségét. A **cél eléréséhez szükséges intézkedések és kényszerítőeszközök kiválasztásához nyújt támpontot a szükségesség és arányosság alapelve**. Eszerint a feladatokat ellátó személynek a rendelkezésére álló lehetőségek közül azt kell kiválasztania, amely a legkisebb jogkorlátozással, a legkisebb sérüléssel vagy károkozással biztosítja az intézkedés eredményességét.*

*Az **intézkedések fontos eleme a biztonságosság**, ezért annak módját, helyét úgy kell megválasztani, hogy egyidejűleg szavatolható legyen a vagyonőr és az intézkedésében érintett személy biztonsága is.*

Mindezek kellő szakértelemmel és az egyes taktikai eljárások készségi szintű, biztonságos, rutinos – de nem a figyelmenlenséget és hanyagságot eredményező rutinszerű – végrehajtással biztosítani képes a legitim, hatékony és eredményes, azaz professzionális munkavégzést.

18. A személy- és vagyonőr munkájában a ki- és beléptetés szabályai, az objektumőr feladatai és az őrzésvédelmi rendszerek bemutatása 15x1 pont

A magánbiztonság területén a személy- és vagyonőrök jelentős szerepet látnak el a megbízóik által meghatározott feladatok teljesítésében, és ezáltal kis részben a közbiztonság erősítésében is.

A tanultak alapján írja le a személy- és vagyonőri tevékenységben a ki- és beléptetés szabályait, az objektumőr feladatait, és mutassa be a vagyonvédelmi rendszereket!

A személyforgalom, a ki- és beszállítás rendjét, a személyek be- és kilépését, valamint az ügyfelek fogadását az adott szervezet helyi sajátosságai, működésére, tevékenységére vonatkozó speciális előírások és az alkalmazott munkarend figyelembevételével kell kialakítani.

- **Ellenőrizni kell a belépés, benntartózkodás célját, jogosságát és adott esetben azt megtiltani, távozásra felszólítani**
- **Csomag, jármű, menet-, szállítási okmányok, szállítmány biztonsági szempontból történő ellenőrzése**
- **Felszólítás jogsértő magatartás abbahagyására, a rendellenességek rögzítése (eseménynapló, jelentés vagy jegyzőkönyv)**

Az objektumőr feladatai

Általánosságban:

- **ki- és belépő személyeket, járműveket ellenőrizni, szükség szerint csomagot is átvizsgálni**
- **meghatározott időben és úton az őrutasítás szerinti feladatok ellátása**

Tűz esetén:

- **a tűz nagyságától függően az oltást azonnal megkezdeni, majd a tűzoltókat értesíteni, illetve a személy- és vagyonmentés azonnali megkezdése**

Az objektum biztonságát meghatározó tényezők:

- **az objektum jellege, funkciója**
- **az objektum bűnügyi helyzete**
- **az objektum forgalmát biztosító kapuk száma**
- **a biztonságtechnikai eszközök megléte és állapota**

Az őrzésvédelmi rendszerek és csoportosításuk:

Feladatuk, hogy az illetéktelen behatolás kísérletének a már végrehajtott behatolás jelzése, illetve egyes tárgyak védelme.

Csoportosításuk:

- **mechanikai eszközök (legalább 3 felsorolása esetén 2 pont)**
 - **építészeti elemek**
 - **zárszerkezetek**
 - **széfek**
 - **rácsok**

- **elektronikus eszközök (legalább 3 felsorolása esetén 2 pont)**

- nyomásérzékelők
- üvegtörés-érzékelők
- támadásjelzők
- fényérzékelők
- falbontás-érzékelők
- fotocellák
- mikrohullámú érzékelők

19. A rendvédelmi szolgálati jogviszony létesítésének feltételei

10x1 pont

A tanultak alapján mutassa be, hogy milyen feltételeknek kell eleget tenni ahhoz, hogy valaki egy rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja lehessen!

Szolgálati viszony azzal az önként jelentkező, cselekvőképes, állandó belföldi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárral létesíthető,

- aki a **tizennyolcadik életévét betöltötte**, és életkora – az e törvényben meghatározott kivételekkel – a hivatásos szolgálat rá irányadó **felső korhatáránál legalább tíz évvel kevesebb**,
- aki rendelkezik a tervezett szolgálati beosztás besorolási osztálya szerint meghatározott **iskolai végzettséggel** és szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban a szolgálati viszony létesítésének feltételeként meghatározott **sakképzettséggel**,
- aki a hivatásos szolgálatra és a tervezett szolgálati beosztására **egészségi, pszichikai és fizikai szempontból alkalmas**,
- **akinek életvitele nem kifogásolható**, és aki hozzájárul annak a szolgálati viszony létesítését megelőző, valamint a szolgálati viszony fennállása alatti ellenőrzéséhez,
- aki **elfogadja egyes alapvető jogainak e törvény szerinti korlátozását**,
- aki tudomásul veszi, hogy szolgálati viszonyának fennállása alatt szolgálata törvényes ellátását tudta és beleegyezése nélkül – a törvényben meghatározott esetekben és módon – **a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv a rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti**,
- aki tudomásul veszi és **elfogadja** a hivatásos szolgálattal járó, szolgálati viszonyra vonatkozó szabályokban meghatározott **kötelezettségeket és elvárásokat**, valamint
- **akinél nem állnak fenn a szolgálati viszony létesítését kizáró körülmények**.